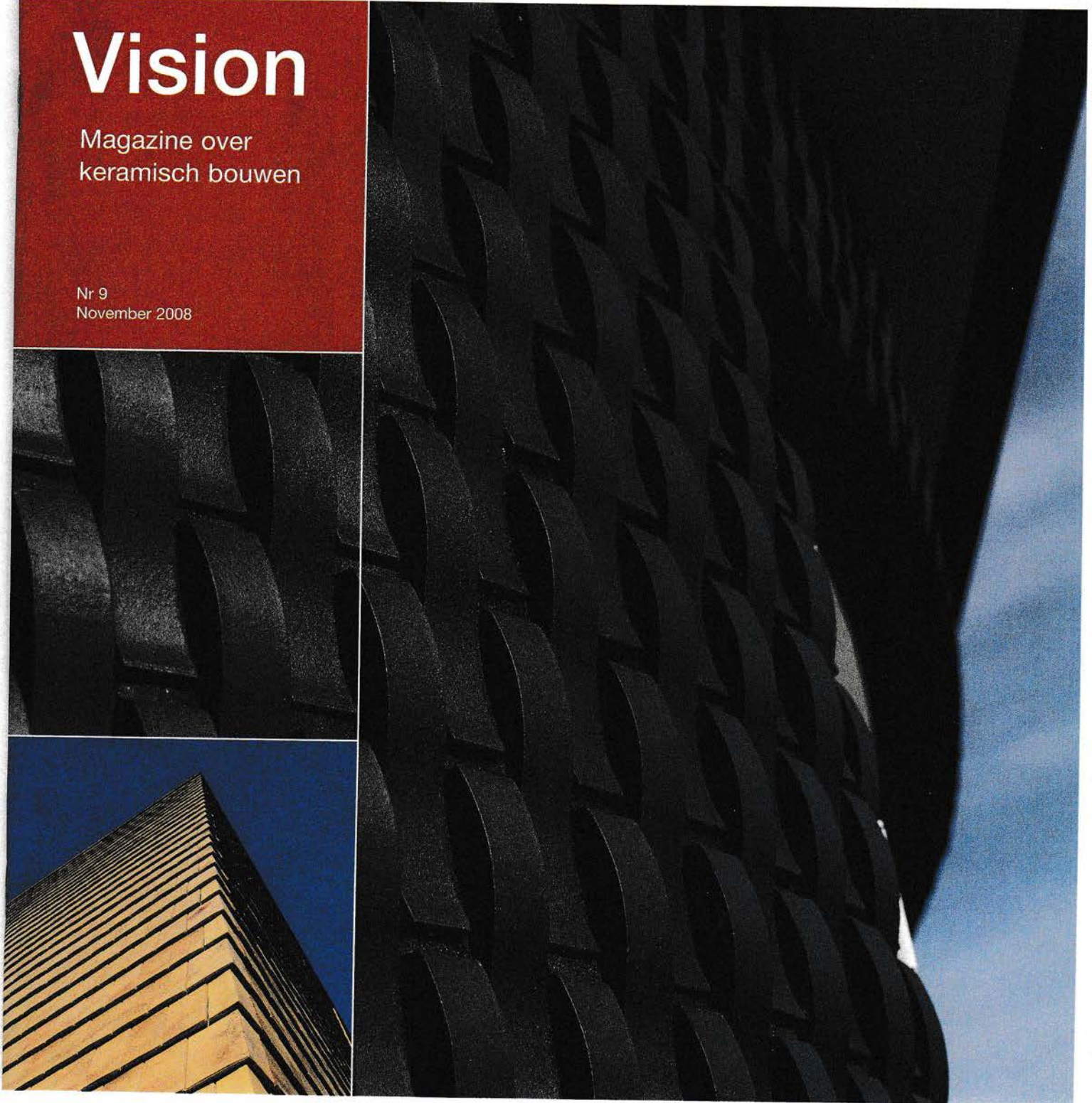

Vision

Magazine over
keramisch bouwen

Nr 9
November 2008

'Combined Residencies'

Al sinds 2005 vindt er een inspirerende samenwerking plaats tussen het Europees Keramisch Werkcentrum (.ekwc) en Wienerberger. Beide partijen dragen bij aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van keramiek en architectuur. Een van de architectuurprojecten binnen dit kader 'Combined Residencies' focust op de samenwerking tussen architecten en kunstenaars en/of ontwerpers. Zo werkten ook architect Joris Molenaar en kunstenaar Christine Jetten gezamenlijk aan de ontwikkeling van nieuwe vormen bakstenen en keramische gevelpatronen.

Christine Jetten

Jetten en Molenaar werkten begin 2008 samen aan nieuwe keramische elementen, die in reeksen kunnen worden verwerkt tot bouwdelen. Beiden hebben ruime ervaring met keramiek in de gebouwde omgeving. Zo staat Joris Molenaar bekend om zijn fascinatie voor decoratieve gevels. Hij ontwierp ondermeer in samenwerking met Wienerberger de Diabolo-baksteen. Christine Jetten werkt internationaal als kunstenaar, met een specialisatie in glazuren, aan het ontwerpen van gevelbekleding samen met architectenbureaus, zoals Kohn Pedersen Fox associates. Zo ontwierp ze voor het prestigieuze Museum of Arts and Design in New York (een ontwerp van Allied Works Architecture) spectaculaire tegels, waarvan de kleur onder invloed van licht verandert.

Joris Molenaar

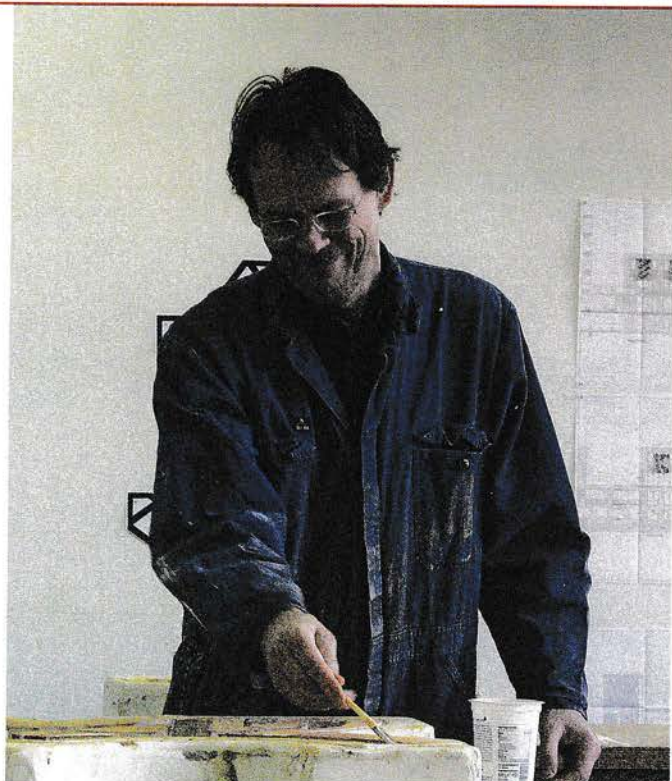
Variabele aaneenschakelingen

Jetten en Molenaar deden eerst onderzoek naar het gebruik van keramiek in Westerse, Oosterse en Moorse architectuur. En naar mathematische systemen die bruikbaar zijn bij het ontwerpen van reeksen keramische elementen. Op basis daarvan werden schetsen gemaakt, die werden geconcretiseerd in mathematisch onderbouwde patronen. De patronen zijn vervolgens vertaald in driedimensionale keramische elementen.

Tijdens de 'Combined Residency' zijn verschillende vormen uitgewerkt, waaronder een Z-vormige en een Kommavormige baksteen. Bij die vormen werd bovendien gezocht naar meerdere varianten qua oppervlakestructuur. De bakstenen zijn toe te passen in eindeloos te herhalen variabele aaneenschakelingen, en hebben zowel een constructieve als decoratieve functie.

Productierijp maken

Na de vormsessies pleegde het ontwerpersduo intensief overleg met Wienerberger over de productiemogelijkheden van de bijzondere bakstenen. Massaproductie bleek, vanwege de afwijkende vormen, onhaalbaar, maar de Komma- en Z-bakstenen werden wel op kleine schaal handmatig geproduceerd. Met de resultaten uit het onderzoek is architectenbureau Molenaar en Van Winden in het kader van lopende projecten verder aan het experimenteren.

Geglazuurde
gevelbekleding met
dakenprofiel als
resultaat samenwerking
Crebolder en Ponec.

Combinatie van expertises

Een onderzoek bij het .ekwc naar de mogelijkheden die keramiek de architectuur biedt is dan ook voor iedere architect aan te raden, vindt Joris Molenaar. 'Christine en ik hebben allebei een fascinatie voor keramiek, maar we bekijken het materiaal vanuit een verschillend perspectief.

Ik let vanuit de architectuur met name op vormverhoudingen en toepasbaarheid. Zij ontwerpt meer associatief en heeft ervaring met het produceren van keramiek. Die combinatie van expertises levert doordachte en toch verrassende resultaten op.'

Eva Crebolder (L)
Dana Ponec

KERAMIEK EN ARCHITECTUUR

Het .ekwc is een internationaal atelier waar kunstenaars, ontwerpers en architecten de artistieke en technische mogelijkheden van keramiek onderzoeken. Doel is het bevorderen van ontwikkelingen in de keramische kunst, design en architectuur.

Binnen het project 'Keramiek en Architectuur' werken het .ekwc en Wienerberger, tevens hoofdsponsor, intensief samen om het keramische gebruik in architectuur te stimuleren. Onlangs namen deel in de combined residencies: ontwerper Ted Noten met architect Gustavo Crebril, en beeldend kunstenaar Eva Crebolder in samenwerking met architect Dana Ponec. Meer informatie is te vinden op www.ekwc.nl, en in de periodieke uitgave Fire van het .ekwc en Wienerberger. Fire is ook te downloaden op www.ekwc.nl

Gustavo Crebril (L)
Ted Noten